

ЛЕКЦИЯ
В РАМКИТЕ НА СЕМИНАР “ИСТОРИЯ И СЪВРЕМЕННОСТ”
ДЕПАРТАМЕНТ “ИСТОРИЯ”
15 АПРИЛ 2008 Г.

**САМОСЪЗНАНИЕТО НА АМЕРИКАНЦИТЕ ПРЕЗ ПЕРИОДА СЛЕД
СТУДЕНАТА ВОЙНА И ПРОТИВОРЕЧИЯТА ВЪВ ВЪНШНАТА ПОЛИТИКА
НА САЩ**

гост-лектор
проф. Дейвид Пикас, Университета в Аризона, САЩ

(Резюме на английски и български език)

**American Self-Understanding in the Post Cold War Era and the
Contradictions of US Foreign Policy**

Prof. David Pickus
State University of Arizona

Introduction: US foreign policy currently faces two paradoxical difficulties, one well-known, the other less noticed.

a) The world's only super power has unprecedented opportunities to exercise its power, but is not particularly successful in either articulating its goals or realizing them. This is well known.

b) Less well known is the fact that never in world history have there been as many experts on US foreign policy, and there is no overall coherence to their ideas.

c) My goal here is not to explain the hidden meaning of US foreign policy. This policy has *many* meanings, some more coherent and logic than others.

d) In this respect, the US is no different than any other part of the world. Instead of looking for a single, grand theory, it is helpful to reflect on its own *self-understanding*, paying special attention to the tensions and contradictions within it.

General arguments:

1) All sides in the US--left and right, pacifist to “hawk”--believe that the US has a special role to play in the world. This idea of America’s “mission” is sometimes criticized or applauded outside the US, it is best to remember that over 200 years of American history has created this sense of identity, and Americans, at the moment, have very few viable alternatives to their traditional self-understanding.

2) Although the current foreign policy of G.W. Bush is typically regarded as being exclusively his own, I personally believe that future historians will see great continuities between the foreign policy decisions of Clinton and Bush. Both were quite “activist” (Clinton authorized armed intervention in Haiti, Somalia, Iraq, Bosnia and Kosovo). Yet, simultaneously, both try to limit the extent of American involvement abroad. (Despite the “surge” in US troops in Iraq, Bush has never devoted enough resources to Iraq or Afghanistan for the US to fight a full-scale war.) The result is a foreign policy that vacillates between extremes.

3) The reasons for this inconsistency are both structural and ideological. Structurally, it is essential to keep in mind that the US has national elections every two years; that Congress can alter or limit the foreign policy of a president, and that US voters tend only to pay attention to foreign affairs when they are very happy, or very unhappy. In addition, there are many state agencies involved in the making and implementation of US foreign policy, and they do not necessarily cooperate. Furthermore, like bureaucrats everywhere, there is a tendency for these state employees to place their own interests above the needs of the people they serve.

4) However, American self-understanding is also inconsistent. On the one hand, Americans interpret the end of the Cold War in an “internationalist” way. Just as the US confronted (and, in a popular view, defeated) one global threat, so too, it must confront and defeat other, equally dangerous ones. But on the other hand, Americans *also* interpreted the end of the Cold War in an “isolationist” way. Just as America suffered from overextending itself in places like Vietnam, so too, it will suffer if it overextends itself in the Middle East, etc.

5) To sum up, Americans believe that their foreign policy can change things for the better. They simply have no consensus on how to do that.

Conclusions:

a) Some people try to explain US foreign policy by saying good or bad things about them as people, but I see no evidence that these explanations are true.

b) I do see evidence that Americans understand themselves to be helping the world as a whole, and that they are troubled when evidence is produced of incompetence or hypocrisy on their part.

c) In the current situation, US foreign policy is most effective when confronting a contained problem or clear “villain.” It is least effective when it must make a long-term commitment to an unpredictable situation.

d) My advice for countries finding themselves in conflict with the US is to i) present itself to the US in terms that appeal to the American sense of “helpfulness.” ii) Keep in mind that the US is often very weak on formulating realistic long-term policy. Thus, if another country has a realistic sense of the limits of its own power, and a realistic notion of what it wants to achieve, it will often be able to defeat the US, or persuade it to accept its behavior.

In recent times, Serbia did neither one of these things, and brought itself a great deal of grief.

* * *

превод от английски: доц. д-р Р. Генев

САМОСЪЗНАНИЕТО НА АМЕРИКАНЦИТЕ ПРЕЗ ПЕРИОДА СЛЕД СТУДЕНАТА ВОЙНА И ПРОТИВОРЕЧИЯТА ВЪВ ВЪНШНАТА ПОЛИТИКА НА САЩ

Проф. Дейвид Пикъс
Щатски Университет на Аризона

Въведение: Външната политика на САЩ понастоящем е изправена пред две парадоксални проблеми, едната по-добре известна, другата – по-рядко забелязвана.

а) Единствената свръхсила в света има безпрецедентни възможности да упражнява своята мощ, но не е в състояние нито да артикулира своите цели, нито да ги осъществи. Това е добре известно.

б) По-малко известен е фактът, че никога в историята не е имало толкова специалисти по външната политика на САЩ и че липсва някаква обща съгласуваност на техните идеи.

в) Моята цел в случая не е да обяснявам някакъв скрит смисъл на външната политика на САЩ. Защото тази политика има множество смисли, някои от които са по-последователни и свързани, отколкото други.

д) В това отношение Съединените щати не се различават от която да е друга част на света. Вместо да търсим някаква единствена, голяма теория, по-полезно би било поразсъждаваме за *самосъзнанието* на американците, като обърнем специално внимание на напреженията и противоречията в него.

Основни аргументи:

1) Всички групи в САЩ – както леви, така и десни, от пацифисти до “ястреби”, вярват, че Съединените щати са призвани да играят особена роля в света. Идеята за “мисията” на Америка е понякога критикувана, понякога приветствана извън Съединените щати, но следва да се помни, че двестагодишната американска история е създала едно чувство за идентичност и понастоящем има малко реални алтернативи на традиционното самосъзнание на американците.

2) Макар че сегашната външна политика водена от Джордж У. Буш е смятана за специфично негова, аз лично смятам, че бъдещите историци ще открият голяма доза

приемственост във външнополитическите решения на Клинтън и Буш. И двамата са подчертано “активни” (Клинтън нарежда военна интервенция в Хаити, Сомалия, Ирак, Босна и Косово). В същото време и двамата се стараят да ограничат обсега на американските ангажименти в чужбина. (Въпреки “трупането” на американски войски в Ирак, Буш никога не е изпращал достатъчно сили в Ирак или Афганистан необходими за водене на мащабна война). Резултатът е, че външната политика се люшка между крайностите.

3) Причините за тази непоследователност са както от сруктурен, така и от идеологически характер. В структурно отношение трябва да има предвид, че в Съединените щати има национални избори всеки две години, че Конгресът може промени или ограничи външната политика водена от президента, и че американските избиратели проявяват интерес към външната политика основно когато изпитват изключително задоволство или напротив изключителна неудовлетвореност. Освен това, има множество правителствени институции занимаващи се с формулирането и воденето на външната политика, и далеч не във всички случаи те действат съгласувано. Още повече, че както правят бюрократите навсякъде, държавните чиновници проявяват тенденция да поставят своите лични интереси над тези на хората, на които са призвани да служат.

4) В самото самосъзнание на американците също проличава една непоследователност. От една страна американците разглеждат края на Студената война в “интернационалистичен” план. Щом като Съединените щати се сблъскат (или според разпространеното мнение, търпят поражение) с някоя глобална заплаха, то те трябва се протипоставят и да надделеят над други не по-малко опасни заплахи. Но от друга страна, американците са склонни, също така, да възприемат края на Студената война и в “изолационистки” план. Така както Съединените щати са се били свръхангажирани във Виетнам, така те сега се били свръхангажирани в Средния Изток, и т. н.

5) Ако трябва да сумираме всичко това, американците вярват, че тяхната външна политика може да промени нещата за добро. Това което не е липсва, обаче, е общото съгласие как това да бъде постигнато.

Изводи:

а) Някои хора опитват да обясняват външната политика Съединените щати като твърдят добри или лоши неща за американците като нация, но не могат да намерят доказателства, че такива твърдения са верни.

б) Аз виждам доказателства за това, че американците живеят със съзнанието, че помагат на света като цяло и че те се чувстват смутени, когато биват представяни доказателства за проявена некомпетентност или лицемерие от тяхна страна.

в) При сегашното положение външната политика Съединените щати е най-ефикасна когато сблъсква с проблема да бъде възпрян някакъв неприятел или трябва да бъде отстранен някой “злодей”. И тя е съответно най-нефикасна когато трябва да се поемат дългосрочни ангажименти по отношение на някоя непредвидима ситуация.

г) Моят съвет по отношение на страните, които са в състояние на конфликт със Съединените щати е:

i) да представят себе си пред Съединените щати по начин, който да апелира към чувството на американците за “готовност да окажат помощ”,

ii) Да имат предвид голямата слабост, която Съединените щати често проявяват при формулирането на реалистична дългосрочна политика. Така че, ако една страна има реално чувство за пределите на своята собствена сила и също тъй реалистична представа за това, което иска да постигне, тя би могла да бъде в състояние да нанесе поражение на Съединените щати или да ги убеди да приемат нейното поведение.

Понастоящем Сърбия не притежава нито едното, нито другото и поради това причини сама на себе си огромни неприятности.